

Udvidet dialogisk læsning i hjemmet - en guide til forældre

Den grimme ælling

Er god til børn med en sproglig udvikling svarende til 5 - 6 år

Hvorfor udvidet dialogisk læsning?

En tidlig sprogindsats er af afgørende betydning for børns sproglige udvikling. At læse dialogisk med børn, er en effektiv sprogindsats og en hyggelig stund mellem barn og voksen.

I kan læse mere om, hvordan I kan hjælpe jeres barn i gang med sprog, på Fredensborg kommunes hjemmeside under dagtilbud, eller ved at skanne QR koden.

Der er 3 faser i udvidet dialogisk læsning

De tre faser kan spredes ud på tre dage.

1. Læs og lyt

1. Lad barnet bladre i bogen, se billederne, forsiden og gætte på handlingen.
2. Læs bogen op for barnet, så det får en god forståelse af handlingen.
3. Bagefter kan I tale kort om bogen.

2. Læs og snak

1. Spørg gerne barnet, hvad det kan huske fra historien. I kan tale om bogens fokusord.
2. Læs bogen op igen, men stop op flere steder for at inddrage barnet og have dialog om bogens handling og personer.

3. Læs og leg

1. Lad barnet fortælle handlingen i bogen. Du kan bede barnet fortælle ud fra billederne i bogen, og du kan guide dit barn med spørgsmål (se spørgsmål på bagsiden).
2. Lad barnet fortælle, hvad han eller hun synes om bogen.
3. Lav lege eller aktiviteter, der inddrager fokusord og handlinger fra bogen (se eksempler på bagsiden).

Spørgsmål til dialog:

Spørgsmålene er vejledende. Det vigtigste er, at du og dit barn samtaler om noget fra bogen, som dit er interesseret i.

- Hvordan var den grimme ælling anderledes end andemors andre ællinger? Hvorfor mon den var havnet hos andemoren?
- Hvad tror du, ællingen følte ved at være anderledes? Hvordan ville du have det, hvis du var den grimme ælling?
- Hvordan behandlede de andre dyr og mennesker den grimme ælling? Hvad synes du om det? Hvad synes du om, at den kaldes den "grimme" ælling?
- Hvilken følelse fik ællingen, da den opdagede, den var blevet til en svane?
- Hvad synes du, der er det bedste ved historien?
- Kan historien også fortælle noget om, hvordan mennesker kan være over for hinanden?

Forslag til aktiviteter og lege, hvor fokusord og handlinger fra bogen indgår, f.eks.:

I kan tage en tur til en sø eller en park og kigge på ænder og svaner. I kan tegne ænder og svaner. I kan gå/vralte som en and.

Fokusord:

(I kan vælge ét eller flere af fokusordene)

- **REVNE**
Men der var et af æggene, som der ikke var gået hul på. Så hvad måtte andemor gøre? Ja, hun måtte lægge sig på ægget og ruge det ud. Endelig revnede ægget.
Tal om, hvad revne betyder i denne sammenhæng. Tal også om andre betydninger, fx revner i et fortov/et glas osv., et venskab kan revne dvs. gå i stykker.
- **NOGENLUNDE**
Når de andre ællinger vokser, ender han med at blive nogenlunde samme størrelse som dem, tænkte andemoren. Tal om, at nogenlunde betyder omtrent eller næsten. Tal også om, hvad nogenlunde kan betyde, hvis man bliver spurgt om, hvordan man har det/eller hvordan noget går, og man svarer: Nogenlunde.
- **HÅNE**
Hønsene hånede den grimme ælling. De sagde: Han er jo alt for stor.
Lad dit barn gætte på, hvad håne betyder. Find andre ord for at håne, fx gøre nar af, latterliggøre, spotte og mobbe.
- **FORBEREDE SIG**
Den grimme ælling bøjede sit hoved mod vandet og forberedte sig på at dø. Hvad vil det sige, at den forberedte sig på at dø?
Tal om, hvad man kan forberede sig på, fx en fest, en tur, godt eller dårligt vejr og lektier i skolen.
- **PROBLEM**
Det var ikke nemt for den grimme ælling at vokse op i andefamilien. Kan du huske nogle af hans problemer? Tal om, hvad et problem egentligt er. Et problem kan være noget, der skal løses, og som kan være vanskeligt at løse uden at tænke sig godt om. Her kan du give eksempler på problemer, som dit barn kan forstå – og hvordan man kan løse dem. Spørg til, om dit barn kan give eksempler på andre problemer.